

Inhoud

	Pagina
Voorwoord.....	6
1. Eenheid.....	9
<i>Johannes 17:20-26</i>	
2. Hoe moet je bidden?.....	14
<i>Mattheüs 6:5-8</i>	
3. Onze Vader.....	21
<i>Mattheüs 6:9-13</i>	
4. Bidden voor anderen.....	26
<i>1 Timotheüs 2:1-7</i>	
5. De kracht van het gebed.....	31
<i>Jakobus 5:13-18</i>	
6. Samen luisteren.....	36
<i>1 Samuel 3:1-10</i>	
7. Samen zoeken.....	41
<i>Psalm 63:1-9</i>	
8. Gericht op God.....	46
<i>Psalm 103</i>	
9. Stil zijn.....	51
<i>Markus 14:32-42</i>	

Voorwoord

Bidden kan op elke plek, in elke situatie en in elk gezelschap. Of je nu thuis bent of onderweg, gelukkig of wanhopig, alleen of in een groep, God laat zich altijd benaderen in gebed. Er zijn dan ook allerlei verschillende manieren van bidden: standaardgebeden zoals aan het begin van een maaltijd, een schietgebedje op een cruciaal moment, een gebed in de vorm van een lied of juist een gebed in stilte ... de mogelijkheden zijn eindeloos.

Toch is bidden niet altijd eenvoudig. Op sommige momenten ervaren we barrières die veroorzaakt kunnen worden door volle agenda's en afleidingen, maar ook door twijfel en schaamte. We weten niet altijd de juiste woorden te vinden en vragen ons soms af of bidden wel zin heeft.

In de Bijbel lezen we veel verhalen over mensen die bidden. Soms wordt een gebed op wonderlijke wijze verhoord, maar de Bijbel toont ons ook voorbeelden van mensen die lange tijd zoeken en smeken, schijnbaar zonder resultaat. Onder andere Mozes, Jezus en Paulus moeten ervaren dat hun gebed niet wordt verhoord (Deuteronomium 3:23-29; Mattheüs 26:36-46; 2 Korinthe 12:7-9).

Toch is een gebed nooit tevergeefs: 'De HEERE is allen nabij die Hem aanroepen.' (Psalm 145:18) Bidden is meer dan het indienen van een verzoek; het is een manier om heel dicht bij God te komen, om in zijn aanwezigheid te zijn, om bij Hem uit te rusten en naar Hem te luisteren. Wanneer je samen bidt is dit extra bijzonder. Je komt dan als broers en zussen bij de Vader – elk met je eigen verhaal, maar tegelijk één in je aandacht voor God.

De negen bijbelstudies in dit boekje verkennen verschillende aspecten van samen bidden. Bij het schrijven van deze studies heb ik mij laten inspireren door Jos Douma's *Zin in bidden*. Dit boek kiest een praktische insteek en is vernieuwend in zijn eenvoud. Daardoor heeft het mij geholpen om telkens weer terug te keren naar de kern van het gebed: God en de mens, de mens en God. De handreikingen die Jos Douma doet wanneer het gaat om persoonlijk gebed, zijn vaak ook toepasbaar op het gezamenlijke (kring)gebed.

De praktische verwerkingen aan het einde van elk hoofdstuk zijn dan ook veelal gebaseerd op onderdelen uit *Zin in bidden*. In deze verwerkingen word je uitgenodigd om het resultaat van de studie toe te passen in je eigen gebedsleven en/of het kringgebed.

Het uitproberen van een nieuwe vorm kan soms wat onwennig aanvoelen, maar kan (daardoor) tot verrassende ontdekkingen leiden. Fouten maken is niet mogelijk wanneer je bezig bent jezelf te oefenen in het naderen van God. Daag jezelf en elkaar dus uit om de praktische verwerking uit te voeren; werkelijk samen bidden is de kern waar elke studie uiteindelijk om draait.

Lianne Post

1 Eenheid

Johannes 17:20-26

Inleiding

Wanneer we als christenen met elkaar praten over God, de Bijbel en andere zaken rondom het geloof, dan zijn er best wat onderwerpen waarover we het oneens kunnen zijn. We houden er verschillende interpretaties op na, onze Godsbeelden hebben andere accenten of we maken niet dezelfde levenskeuzes. Als je ziet hoeveel verschillende kerken en stromingen er zijn, dan lijkt de eenheid soms ver te zoeken.

Toch is die eenheid een belangrijk thema in de afscheidsrede die Jezus uitspreekt voordat Hij gevangengenomen zal worden (Johannes 13:31-17:26). Aan het begin van deze rede introduceert Hij een nieuw gebod: heb elkaar lief. Deze liefde heeft als doel dat iedereen zal zien dat Jezus' leerlingen op een bijzondere manier bij elkaar horen. Jezus vestigt in het slotstuk van zijn rede nog eens de aandacht op de liefde en de eenheid die onder zijn volgelingen moeten heersen. Dit doet Hij in een gebed dat uit drie delen bestaat: een voorbede voor Hemzelf, een voorbede voor zijn discipelen en een voorbede voor alle gelovigen in de toekomst. Die laatste groep, dat zijn wij. En juist voor die groep bidt Jezus vurig dat er eenheid mag zijn.

Uitleg

Vers 20-21

Nadat Jezus heeft gebeden voor zichzelf (vers 1-5) en voor zijn discipelen (vers 6-19), bidt Hij ook voor alle gelovigen die nog zullen komen. Jezus' plan overstijgt dus het heden en reikt tot in de verre toekomst (vgl. Deuteronomium 29:13-15). Het is belangrijk dat zij die tot geloof komen als gevolg van het optreden van de door Hem uitgezonden discipelen (vers 18) een eenheid vormen.

Dit visioen van een eensgezinde geloofsgemeenschap werd eerder in het evangelie van Johannes ook al uitgedrukt: Jezus moet alle schapen binnenbrengen tot één kudde en één Herder (10:16), Jezus zou de kinderen van God, overal verspreid, bijeenbrengen (11:52) en Hij zal allen naar zich toe trekken (12:32). Deze eenheid van de geloofsgemeenschap is gebaseerd op de eenheid van de Vader en de Zoon, en wordt zichtbaar in de liefde die de gelovigen onder elkaar hebben (Johannes 13:35). Die liefde is het bewijs dat Jezus inderdaad door God gezonden is en dat zijn boodschap waar was (zie ook vers 23 en uitleg).

Vers 22-23

De heerlijkheid waar Jezus naar verwijst, komt eerder in zijn gebed ook al ter sprake (vers 1,5). De heerlijkheid die Jezus aan zijn leerlingen heeft gegeven, is de grootheid van God: zijn aanwezigheid onder hen, in al zijn glorie (Markus 10:37). Met de woorden die Jezus gebruikt in vers 22-23 claimt Hij tegelijk dat Hij God zelf is; het Oude Testament laat immers zien dat God zijn glorie niet zal delen met een ander (Jesaja 42:8; 48:11). De eenheid tussen Vader en Zoon wordt in vers 22-23 nogmaals als voorbeeld gesteld voor de eenheid binnen de gemeenschap van gelovigen. Deze eenheid is geen doel op zich – ze is een doel *opdat*: ‘Opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt.’ (Vers 21, zie ook vers 23) Het is dus een eenheid die het uiteindelijke doel van Jezus dient: het geloof laten groeien dat Hij in de Vader is, en de Vader in Hem (Johannes 10:38; 14:10-11,20).

Vers 24-26

Jezus spreekt de wens uit dat de gelovigen niet alleen onderling één zijn, maar dat ook Hij met hen zal zijn. Hij wil de mensen die bij Hem horen als het ware mee naar huis nemen (Johannes 14:2-3) en bij hen wonen (Johannes 14:23). Jezus benoemt dat Hij al bestond vóór de schepping van hemel en aarde (Johannes 1:1-5; 17:5) en dat de Vader Hem toen al liefhad. In vers 26 vraagt Jezus de Vader om zijn volgelingen met diezelfde liefde lief te hebben. Deze liefde mogen wij ontvangen, als kinderen van God en erfgenamen van Christus (Romeinen 8:15-17).

Jezus spreekt zijn Vader aan als ‘Rechtvaardige Vader’ (vers 25). Hoewel Jezus’ verraad, marteling en dood aanstaande zijn, laat Hij niet na om de rechtvaardigheid van God te benadrukken zoals dat al eeuwenlang gedaan wordt (Psalm 116:5; 119:137; Jeremia 12:1). De wereld heeft deze rechtvaardige God niet direct kunnen kennen, maar door Jezus’ komst naar de aarde kunnen zij die Hem aanvaarden als Gods Zoon, toch de hemelse Vader ontmoeten. Jezus heeft Gods naam op aarde bekendgemaakt en zal dat blijven doen, door de Geest (2 Korinthe 3:17-18). Door diezelfde Geest kan de Zoon in ons zijn met zijn liefde (vers 23,26). De woorden waarmee Jezus aangeeft ‘in ons’ te willen zijn, doen denken aan het verbond; Jezus wil in ons zijn (Johannes 14:20; 15:4-5) zoals zijn Vader het volk Israël er steeds weer van verzekerde dat Hij in hun midden zou zijn (Exodus 29:45; 40:34-38; Deuteronomium 7:21; 23:14).

Toepassing

‘U maakt ons één, U bracht ons tezamen. Wij eren en aanbidden U.’ (Opwekking 194)
Er zijn allerlei vormen en manieren die je kunt gebruiken om als christenen samen te komen en een eenheid te zijn. De meest voor de hand liggende vorm is de eredienst op zondag, waarbij we op een vast moment samenkomen om God en elkaar te ontmoeten. Maar er zijn nog vele andere kleuren en smaken denkbaar: een bijbelstudie- of gebedskring, een evangelisatieactiviteit, de kinderclub of het wekelijkse schoonmaaktje in

de kerk. Het kan je dankbaar stemmen om je bij al die dingen steeds weer te realiseren: ja, U brengt ons samen.

Tegelijk kun je ook wanhopig worden als je ziet hoe christenen en kerken soms (niet) met elkaar omgaan. Waar is dan die eenheid, waar Jezus zo vurig voor bad? Wat voor visitekaartje geeft een verdeelde christengemeenschap af aan de wereld?

Soms zit de oplossing van het probleem in minder praten en meer doen. Gewoon maar beginnen met het zoeken naar een verbinding met de ander, al is die nog zo klein.

Tegelijk mogen ook wij, net als Jezus, de Vader vragen om eenheid en onderlinge liefde. We hebben weleens de neiging om te blijven hangen in theoretische vraagstukken en dan blijft eenheid iets horizontaals: van mens tot mens en van kerk tot kerk. Maar Jezus spreekt niet voor niets het verlangen uit om in ons te zijn. Eenheid als geloofsgemeenschap is ten diepste iets verticaals: erkennen dat het dezelfde Jezus is die in onze harten woont en dat het dezelfde Vader is die voor ons zorgt.

Het gaat per slot van rekening niet om ons, het gaat om Hem; opdat de wereld zal geloven dat Jezus door God naar de aarde gezonden is. Wanneer we daarvan doordrongen zijn, kan er werkelijk eenheid ontstaan en kunnen we ons met één stem richten tot Hem – in lofzang, in gebed en in allerlei praktische acties. ‘Wordt Uw wil gedaan, dan bindt het ons saam, iedereen zal deel zijn van Uw gezin.’ Dat is pas een visitekaartje.

Reflectie

1. Lees nu ook vers 6-19. Wat betekent het voor jou dat Jezus vlak voor zijn lijden en sterven deze woorden bidt voor zijn leerlingen?
2. In vers 21 en 23 zien we dat de eenheid van christenen een doel heeft: dat de wereld zal geloven dat Jezus door God gezonden is. Welke invloed heeft dit op de waarde die jij hecht aan eenheid? Wat zou jij in jouw omgeving kunnen doen om invulling te geven aan die eenheid?
3. Jezus vergelijkt de eenheid van de geloofsgemeenschap met de eenheid van Hem en de Vader. Wat bedoelt Jezus volgens jou met deze vergelijking?
4. In het evangelie geeft Jezus meerdere keren aan dat Hij ‘in ons’ wil zijn. Wat betekent het voor jou dat Jezus in jou wil wonen? Wanneer ervaar jij zijn liefde het sterkst?

Praktische verwerking¹

Over eenheid wordt over het algemeen veel nagedacht, gediscussieerd en geschreven. Voor je het weet wordt het dan een ingewikkeld concept waar allerlei aannames en criteria bij komen kijken. Maar soms kun je juist de meeste eenheid ervaren wanneer deze spontaan ontstaat, misschien wel te midden van chaos en (ogenschijnlijk) verschillen.

Zo'n vorm van spontane eenheid kun je ook ervaren tijdens het 'popcorngedebd'.

Bij deze manier van samen bidden hoef je niet van tevoren van alles af te spreken of in te vullen. Je mag gewoon beginnen. Iedereen doet hardop mee aan het gebed, maar dan niet precies om de beurt. Het gaat net als bij popcorn dat opspringt in de pan wanneer het verhit wordt: het gebeurt zomaar, wanneer dat ene korreltje er blijkbaar klaar voor is. Degene die bidt, bidt één korte regel waarin hij of zij iets vraagt aan God, God prijst of God ergens voor dankt. Het gaat er dus niet om dat je mooie zinnen achter elkaar formuleert die een logische gedachtegang laten zien. Nee, je bidt heel korte zinnen die los van elkaar staan. Om bij de popcornmetafoer te blijven: je wilt dat de popcorn in de pan blijft, dus maak het niet te groot.

Je kunt zelfs nog een stapje verder gaan en alleen losse woorden uitspreken.

Geen zinnen dus, alleen woorden, zoals ze op dat moment bij je opkomen.

Dat kunnen betekenisvolle woorden zijn, woorden uit de Bijbel, maar ook namen van mensen die je graag in gebed bij God wilt brengen of situaties die in je leven of in de wereld spelen. Je kunt het allemaal voor God neerleggen, zonder dat je per se aan Hem hoeft te vragen wat de oplossing is of wat er moet gebeuren. De anderen bidden met je mee. Zo kom je met elkaar bij God, samen één, als kinderen van dezelfde Vader.

Voordat je begint kun je afspreken wie het gebed zal afsluiten.

Deze persoon stelt vast wanneer het 'opspringen' stilvalt en markeert met enkele woorden het einde van het gebed.

¹ Gebruikgemaakt van *Zin in bidden*, hoofdstuk 'Eén' (p. 114-115) en 'Popcorn' (p. 70-71).